

Sveučilište u Zagrebu, Universitet i Zagreb, Kroatien, vårterminen 2016. Etnologi

Studierna ägde rum i Zagreb, Kroatiens huvudstad med drygt 790 000 invånare. Staden är uppdelad i två delar, Stari Grad och Novi Grad, Nya och Gamla Staden med floden Sava i mitten. I Stari Grad är husen äldre och slitna, i Novi Grad är husen högre och består dels av nybyggnationer, dels av rester från Jugoslavien. Staden har inget tunnelbanenät, men ett väl utbyggt spårvagnsnät. Det är dock lätt att ta sig runt till fots, något jag rekommenderar. Cykelsituationen är det dessvärre svårare med då enskilda cykelbanor är en bristvara.

Zagreb är en stad med stort kulturellt utbud, många museer och scener för musik och teater. Där finns många organisationer att engagera sig i utanför universitetet. Till exempel HBTQ-organisationer, cyklingsförespråkare, filmfestivaler, grönt initiativ, feministiska rörelser och mycket annat. Jag upplevde det som lätt att nå organisationerna, men hade också stor fördel av att jag bodde med kroater som inte var sena med att hjälpa till.

De allra flesta i stan kan engelska, en del äldre pratar hellre tyska, men att kommunicera på stan var aldrig någon svårighet.

Universitetet

Jag studerade vid den humanistiska fakulteten Filozofski fakultet. Där fanns förutom etnologin som jag studerade, bland annat antropologi, engelsk litteratur, tyska och skandinaviska språk. Jag läste fristående kurser och de brukar ge mellan 4-6 ECTS Credits per kurs.

Jag behövde 30 ECTS Credits och valde kurser som alla gav 5 ECTS, därför hade jag sex kurser. Det som kan vara bra att veta är då att de löper parallellt. Min tidigare erfarenhet av att läsa en kurs på Lunds Universitet har varit att kunna fokusera på en 30-poängskurs åt gången. Här fick jag på eget bevåg lägga upp min studieplan och prioritera mina inlämningsuppgifter, något som jag upplevde som stressigt, men kanske med största anledning av att jag inte var van vid det upplägget.

En annan sak som för mig var problematisk var att ingen av mina valda kurser hade föreläsningar på engelska. På grund av ett missförstånd så fick jag väl på plats reda på att de kurser jag valt bara hade kroatiska som undervisningsspråk. Dock så var professorerna välvilliga och såg till att jag fick instruktioner och litteraturlista till mina essäer, som jag fick som uppgift att läsa in, på engelska. Det löste sig till slut, men jag var i ärlighetens namn besviken över att inte kunna delta i föreläsningarna.

En annan besvärande sak är att kommunikationen med professorerna kan vara väldigt knapphändig. I en del fall fick jag vänta närmare två veckor på ett mejl svar, ibland fick jag inget svar alls. Ibland dök de inte upp på angivna mötestider. Då fick jag ibland hör av mina kroatiska vänner att "this i Baklan", föränta dig inte att det ska vara som i Sverige. Även om jag var beredd på eventuella kulturella skillnader i förhållande till tid, så kändes det ändå ignorant av profsorna att inte ens bemöda sig skriva att de inte skulle dyka upp på mötena.

Mottagandet

Jag hade innan jag anlände fått kontakt med en fadder. (Jag fick på mejlen ett formulär där jag fyllde i att jag ville ha en fadder på plats.) Hon mötte upp mig på busstationen och följde mig till

mitt nya hem. Sedan visade hon mig runt i stan under en rundtur. Hon var sedan alltid tillgänglig för mig när jag hade frågor om allt möjligt och vi umgicks sedan privat.

På första dagen av terminen hölls ett välkomstmöte för alla Erasmusstudenter, som sedan följdes av en buffé. Det kändes väldigt givmilt och välkomnande!

Informationen på välkomstdagen kändes väldigt mastig, men vi uppmanades att kontakta vår koordinator vid enskilda frågor, vilket jag vid flera tillfällen gjorde. Kontakten med min koordinator och alla andra administratörer kändes väldigt bra, de var väldigt måna om att en skulle kännas sig omhändertagen.

Kurser

Anthropology of Experience 5 ECTS, Hrvoje Čargonja

Kursen var på kroatiska, vilket innebar att jag inte kunde tillgodose mig föreläsningarna. Fick istället lämna in essäer på engelska. Läste texter om fenomenologi samt romanen *Sofis värld* för att få en ingång i filosofin, enligt min professor. Skrev två essäer, en kortare och en längre, hade också vägledande samtal med professorn, men kände mig ganskautanförlorad iom att jag inte kunde delta på föreläsningarna.

Postcolonialism and Gender 5 ECTS, Tomislav Pletenac

Kursen var på kroatiska, vilket innebar att jag inte kunde tillgodose mig föreläsningarna. Fick istället lämna in en essä på engelska. Fick en litteraturlista, men fick sedan själv söka källor att använda till en essä som skulle analysera ett populärkulturellt uttryck, tex en artist, sång, tv-program, reklamannons. Jag tyckte det var en givande uppgift, men min professor var verkligen svår att få tag på när jag behövde hjälp.

Basic Concepts of Croatian Ethnology 5 ECTS, Milana Černelić

Kursen var på kroatiska, vilket innebar att jag inte kunde tillgodose mig föreläsningarna. Jag fick istället läsa på litteraturen i en literaturlista för att sedan ha en skriftlig examen om ämnet. Det var ett uppfriskande avbrott i alla essäer som skulle skrivas, men svårt att manövrera eftersom tentamen var samtidigt som alla essäerna skulle lämnas in. Dock var kontakten med professorn mycket god och jag fick verkligen support från henne.

Fieldwork Practices 5 ECTS, Milana Černelić

I kursen ingick att åka på ett fältarbete i en liten by i Serbien. Det var jättespännande att få åka ut på landsbygden och studera en annan än den kroatiska innestadskulturen. Allt var väldigt bra ordnat kring det praktiska, dock hade jag velat ha klarare riktlinjer för min medverkan, eftersom jag inte kunde delta i intervjuerna, då ingen av informanterna förstod engelska. Men en väldigt kul möjlighet att få upptäcka andra delar av Balkan. Min examination bestod i att skriva en essä om etik kring fältarbete samt hålla ett föredrag inför de andra kurskamraterna i ämnet.

Tradition and Modernity 5 ECTS, Marijeta Rajkovic-Iveta

Kursen var på kroatiska, vilket innebar att jag inte kunde tillgodose mig föreläsningarna. Fick istället lämna in en essä på engelska. Fick en litteraturlista, men fick sedan själv söka källor att använda till en essä som skulle handla om mat och (minoritets-) identitet. Min essä blev en sammanslagning med kursen *Identity of Minority Cultures*, eftersom jag hade samma professor i det ämnet och eftersom det sparade mig tid.

Identity of Minority Cultures 5 ECTS, Marijeta Rajkovic-Iveta

..

Det var verkligen hektiskt emellanåt att försöka hålla fyra olika essäer, ett framträdande och en skriftlig salstenta i huvudet samtidigt. Jag hade perioden mars-juni på mig att skriva, men då instruktionerna till en början var väldigt knapphäfta så tog det lång tid innan jag började. Jag upplevde det som väldigt mycket ansvar för en utbytesstudent att förstå hur en skulle lägga upp allting för att inte bli stressad, men eftersom jag hade en fadder kunde jag till viss del få hjälp av dem för att komma igång. Jag hade dock önskat att professorerna hade varit mer hjälpsamma, jag hade ju trots allt en individuell studieplan med tillhörande konsultation, eftersom jag inte kunde medverka på lektionstillfällena.

Boende

Jag bodde först i en delad lägenhet mitt i centrum och flyttade sedan till en annan central delad lägenhet pga personliga skäl. Jag var aldrig intresserad av att bo i ett studenthem, vilket det fanns gott om rum i. De kostade omkring 800 SEK i månaden, för ett rum delat på två personer och ett badrum delat på fyra. Kök fanns på varje våningsplan. Och studenthemmet låg en bit bort från stan, men bara femton minuters gångväg från min fakultet. Men då jag inte tyckte det var särskilt dyrt att bo centralare och slippa dela rum med någon annan så valde jag det. Dessutom gav det mig så mycket mer att få bo med kroater som kände till staden. Jag rekommenderar verkligen att försöka hitta något i ett privat hem. Jag fick oväderliga tips och snabbt ett brett kontaktnät via mina kroatiska rumskamrater.

Jag gjorde en annons på facebook som en serbisk vän till mig med kontakter i Zagreb sedan hjälpte mig att sprida. Om en vill annonsera om rum/lägenheter finns det både den kroatiska "blocket.se" Njuškalo.hr och facebook-grupper som tex <https://www.facebook.com/groups/822906644472543/> (TRAŽIM stan/sobu/cimera/cimericu u ZAGREBU).

Även ESN /Erasmus Social Network) annonserar ut rum på deras FB-sida.

Ett rum i en delad lägenhet i centrala Zagreb kan kosta mellan 1200-3000 Kuna. (1500-3800 SEK)

Vill du ändå bo på studenthemmet så får du information från din koordinator så fort du ansöker.

Nöjen och fritid

Jag fann alltid något att göra, ju närmare sommaren vi kom desto fler utomhusaktiviteter började ploppa upp. Konserter, (gatu)teaterfestivaler, sportevenemang, matfestivaler.

Bussbolag har billiga resor runt om i Kroatien och det är många andra stora eroropeiska (huvud)städer i närheten. Jag rekommenderar starkt att besöka den österrikiske staden Graz. Ljubljana i Slovenien eller en dagsutflykt till nationalparken Plivitice-sjöarna.

Annars var kafélivet en stor del av Zagrebs och mitt liv. På grund av billiga priser på dryck var det vanligt att ses och hänga läääänge på ett kafé. Det är dock inte vanligt att barer och kaffeställen säljer mat, så därför var det vanligt att en själv köpte med sig något ätbart. Tex burek eller pizza. Det kändes oförskämt och konstigt första gångerna, men sedan helt självklart.

Kostnader

Bostad är betydligt billigare än i Sverige. Jag betalade 1200 Kuna (ca 1500 SEK) för ett rum i en delad lägenhet i centrala Zagreb. Maten du köper i en vanlig mataffär (Konzum, Spar och Billa var de vanligaste) i ungefär samma prisläge som Sverige. Grönsaker på torget lite billigare. Däremot är

restaurangmat billigare än i Sverige, för att inte tala om kaffe och alkohol. En cappuccino går på ungefär 12 SEK och en inhemsk öl på ungefär 20 SEK. Spårvagn och buss kostar 10 kuna, (12 SEK per biljett) och 100 kuna för ett månadskort för studenter. Ska du åka långt, både nationellt och transnationellt så är buss att föredra och det är väldigt moderata priser jämfört med tåg, som jag aldrig åkte. Ett exempel är när jag en gång under högsäsongen åkte till staden Rovinj i Istrien, en bussresa på 3 timmar för ungefär 50 SEK.

Som student på universitetet får en ett studentkort som ger en tillgång till att äta mat i de olika fakulteternas matsalar till kraftigt reducerat pris. En dagens rätt med sallad, efterrätt och dricka kunde en få för 8 kuna (10 SEK)! Det var dock inte alla matsalar som hade vegetariska rätter och min fakultet (Filozofski) var den enda som inte hade rabatt, men klart prisvärt ändå. Ca 20 SEK för en måltid utan rabatt.

Övrigt

Du behöver som student med svenskt medborgarskap inte söka visum i Kroatien. Däremot behöver du väl på plats fylla i en del dokument på polisstationen för att få ett s k Temporary Residence Permit. Du får också av skolan hjälp med att skaffa ett OIB-nummer, något som går att översätta till vårt personnummer. All information om vad för dokumentation som behövs får du av den kroatiska koordinatören både i mejl långt innan du anländer och dels på välkomstdagen i början av terminen.

Även om jag aldrig hade haft tid att tillgodose mig föreläsningarna på kroatiska så kände jag att det var en bra idé att lära sig en del grunder i kroatiska. Jag hoppade därför på en språkkurs som jag erbjöds av skolan. Den var värd 4 ETCS, men jag kunde tyvärr inte tillgodose mig de poängen då kursen kostade pengar, ca 1500 SEK för en termin.

Kursen var på två tillfällen i veckan, med vardera 1½ timme långa pass. För mig som inte var delaktig på några av mina ordinarie kurslektioner, så fungerade språkkursen mycket som ett komplement. Dels för att få ha kurskamrater och också lära känna andra studenter i samma situation, då det bara var utbytesstudenter i min klass och dels för att få någon slags struktur i vardagen, med tider att passa.

Det fanns också en intensivkurs som hölls varje dag i veckan, två timmar om dagen. Den kostade 6000 SEK, men var gratis om en kom till en viss (hög) procent av lektionstillfällena. Den var värd 6 ETCS, men för mig var den *för* intensiv.

Det finns massa mer saker jag vill berätta om, men det skulle bli en alldeles för lång reseberättelse. Tveka inte att mejla mig om du har någon specifik fråga! Sammanfattningsvis, jag trivdes väldigt väldigt bra i Zagreb. Trots en del mankemang i skolan, så fick jag en väldigt minnesvärd och fin bild av staden, lärde känna massa fina människor och var med om massa spännande saker som jag aldrig hade kunnat i Sverige. Ta chansen och åk till Zagreb, säger jag bara!

Med vänlig hälsning,

Sandra Neergaard-Petersen, VT16, sandraneergaard@gmail.com